

Raadsmededeling - Openbaar

Nummer : 51-2019
Datum : 2 april 2019
B&W datum :
Beh. Ambtenaar : W. van Dijk / W. Knipscheer
Portefeuillehouder : A.B. Stapelkamp
Onderwerp : Beantwoording schriftelijke vragen VVD fractie inzake VNOG

Aanleiding:

Op 26 maart 2019 heeft de VVD fractie een aantal vragen gesteld over de situatie bij de Veiligheidsregio Noord Oost Gelderland. De beantwoording is cursief weergegeven.

Inhoud Mededeling:

Bijgaand stuur ik onze vragen RTG B&F van 2 april a.s. met betrekking tot het agendapunt 1. VNOG. Omdat het veel vragen zijn maar ook redelijk diepgaand nemen wij aan dat de portefeuillehouder hier ook zijn achterban voor moet raadplegen.

In het verlengde van de discussie tijdens de vorige raadsdag stuur ik daarom de vragen vooraf zodat de portefeuillehouder deze kan voorbereiden, maar eventueel ook schriftelijk kan beantwoorden voorafgaande aan de RTG. Dan kunnen wij aan de hand van de beantwoording bezien of er nog aanvullende vragen gesteld moeten tijdens de RTG om te komen tot een goede beeldvorming.

Fractie VVD
26-3-2019

Vraag 1 Cultuur AB en DB

Hoe gaat het DB en AB een herhaling van deze situatie voorkomen in de toekomst immers:

- bij een cultuurprobleem maken ook het (algemeen en dagelijks bestuur)deel uit van het probleem?
- een cultuurprobleem is niet op korte termijn opgelost?

Het bestuur heeft ingegrepen in de top van de organisatie en de ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd. Bestuurlijk: Het bestuur kijkt ook zelf kritisch naar haar eigen rol: hebben wij op de juiste momenten de juiste dingen gedaan? Om terug te kijken, maar ook vooruit te kijken om te voorkomen dat een dergelijke situatie zich nogmaals kan voordoen. Het dagelijks bestuur heeft besloten tot een zelfevaluatie onder leiding van een extern deskundige: de waarnemend burgemeester van Amstelveen, Bas Eenhoorn. In de vergadering van het algemeen bestuur op 28 maart is besloten om het vervolg op deze evaluatie binnenkort te laten plaatsvinden (in een extra AB in april/mei). De uitkomsten kunnen daarna worden gedeeld met uw raad.

Vraag 2 Houding AB

Hoe heeft het AB de afgelopen anderhalf jaar het DB kritisch bevraagd over oa begroting, dit mede omdat de regio behoorde tot een van de goedkoopste regio's.

In maart 2018 werd het resultaat van 2017 bekend: een overschot van 9 ton. De portefeuillehouder middelen van het Dagelijks bestuur (DB) van de VNOG heeft toen opdracht gegeven tot een evaluatie van de jaarrekening. De uitkomst is besproken in het AB van juni 2018. Het AB heeft toen gevraagd om met een inhoudelijk plan inclusief financiële onderbouwing te komen.

Vraag 3 Vertrouwen in DB

Wat geeft u de bevestiging dat het DB haar rol als toezichthouder in de toekomst in voldoende mate kan invullen?

Toen in de zomer 2018 de situatie en de samenhang met de eerdere signalen in volle omvang duidelijk en onderkend werd, heeft het dagelijks bestuur direct diverse bestuurlijke interventies gedaan:

- *Er zijn beheersmaatregelen genomen.*
- *Er is een gemeentelijke commissie ingesteld om onderzoek te doen naar de oorzaken van het te kort en het doen van verbetervoorstellen (commissie Van der Jagt – Van Arkel).*
- *Er is opdracht gegeven tot een plan van aanpak n.a.v. het rapport van de gemeentelijke commissie.*
- *Het bestuur heeft ingegrepen in de top van de organisatie.*
- *De nieuwe directeur heeft een bestuursopdracht gekregen. Deze opdracht omvat de volgende aspecten: de organisatiestructuur, het besturingsmodel, de werkprocessen en de organisatiecultuur.*

Bovendien heeft het dagelijks bestuur besloten tot een zelfevaluatie onder leiding van een extern deskundige: de waarnemend burgemeester van Amstelveen, Bas Eenhoorn. Het dagelijks bestuur vindt het belangrijk om te kijken: hebben wij op de juiste momenten de juiste dingen gedaan? Om terug te kijken, maar ook vooruit te kijken om te voorkomen dat een dergelijke situatie zich nogmaals kan voordoen. In de vergadering van het algemeen bestuur op 28 maart is besloten om het vervolg op deze evaluatie binnenkort te laten plaatsvinden (in een extra AB in april). De uitkomsten kunnen daarna worden gedeeld met uw raad.

Vraag 4 Kwaliteit niet in geding

In de Q&A wordt gesteld dat: “de kwaliteit van de operationele brandweezorg en crisisbeheersing zijn niet in het geding geweest.”

Op grond van welke feiten kunt u dit als DB en AB met 100% zekerheid zeggen?

(deze vraag omdat is gebleken dat niet alles zichtbaar was in de organisatie)

Omdat zowel op Regiogebied de crisisbeheersing alsmede op postniveau de operationele dienstverlening (brandweezorg) adequaat functioneert.

Vraag 5 Zelfevaluatie door dagelijks bestuur VNOG

“Het DB heeft besloten tot een zelfevaluatie onder leiding van een extern deskundige: de waarnemend burgemeester van Amstelveen, Bas Eenhoorn. De uitkomsten worden gedeeld met de leden van het algemeen bestuur.”

a. Waarom heeft het algemeen bestuur deze actie niet genomen en zelf de onderzoeksopdracht geformuleerd?

In de vergadering van het algemeen bestuur op 28 maart is besloten om het vervolg op deze evaluatie binnenkort te laten plaatsvinden (in een extra AB in april/mei). De uitkomsten kunnen daarna worden gedeeld met uw raad.

b. Waarom wordt er niet eerst aan het AB gerapporteerd en besproken? (in plaats van de uitkomsten worden gedeeld)

Dit gebeurt in een extra AB in april/mei.

c. Op welke datum worden de bevindingen van de heer Bas Eenhoorn opgeleverd?

De uitkomsten kunnen na de extra bijeenkomst van het algemeen bestuur worden gedeeld met uw raad. Deze bijeenkomst wordt op dit moment ingepland voor de 22 burgemeesters.

d. Wordt de zelfevaluatie in zijn geheel gepubliceerd of alleen de uitkomsten?

Dat wordt bepaald in de extra bijeenkomst van het algemeen bestuur.

Vraag 6 Problemen bij andere veiligheidsregio's

a) Bent u bekend met de problemen die er in 2017 in de Veiligheidsregio Zeeland waren?

Ja, ik was vanaf mei 2016 lid van het dagelijks bestuur van de VRZ.

b) Heeft u als AB kennisgenomen van het onderzoeksrapport van Twijnstra Gudde (TG) naar deze problemen in januari 2017?

In ieder geval niet formeel, wat de 22 individuele leden weten is mij niet bekend. Wel heb ik in de vergadering gemeld dat ik wel het nodige herken in de huidige problemen vanuit mijn Zeeuwse ervaringen.

c) Heeft u het DB bevraagd over haar kennis van dit rapport en of er identieke problemen bij het VNOG zichtbaar waren?

Nee.

Vraag 7 Onderzoek Financiën VNOG (commissie van Arkel)

a) Waarom bent u als AB-akkoord gegaan met een intern onderzoek door medewerkers van de betrokken gemeenten in de VNOG en heeft u niet gekozen voor een extern onderzoek zoals meestal gebruikelijk?

Toen het financiële tekort bekend werd, heeft het dagelijks bestuur direct diverse maatregelen genomen. Een van de maatregelen is een onderzoek. Dit is geen intern VNOG-onderzoek, maar een onderzoek door gespecialiseerde medewerkers vanuit de gemeenten.

Het AB leek dat toereikend.

Overigens heeft het onderzoek van Twijnstra Gudde maar liefst 150.000 euro gekost.

Het onderzoek Van Arkel naar de VNOG is door de gemeenten waarvoor de financiële experts werken betaald. En de VRZ heeft naar aanleiding van het TG-rapport de begroting met meer dan 10% opgehoogd vanwege de ook daar niet behaalde taakstellingen en te lage indexering.

b) Waarom bent u akkoord gegaan dat het DB de opdrachtgever van dit onderzoek was?

Het dagelijks bestuur maakt onderdeel uit van het algemeen bestuur en het bestuur hecht aan inzicht in de problemen en oorzaken, zodat de organisatie zo snel mogelijk in control komt.

c) Waarom is de scope van dit onderzoek met name beperkt gebleven tot de financiële elementen?

Het onderzoek is ingesteld naar aanleiding van tekorten op de begroting. Het gaat in op de volgende onderdelen:

- *Financieel beleid*
- *Financieel techniek*
- *Interne beheersing, informatievoorziening cultuurgebonden aspecten*

Het onderzoek geeft een goed beeld van de situatie en de oorzaken. Dit is niet beperkt tot financiële elementen. Er zijn ook wel degelijk zeer kritische opmerkingen over met name de cultuur gemaakt. Over het algemeen is er veel waardering voor het onderzoek, zo is ons beeld.

d) Betreffende opstellers waren eerder vanuit hun deelnemende gemeente bij de beoordeling en controle van de VNOG en hebben niet eerder harde constatering kenbaar gemaakt cq waren vanuit het deelnemende gemeenten technisch verantwoordelijk voor het opleggen van kortingen. Welke waarde moet ik nu hechten aan hun onderzoeksvaardigheden en daarmee de aanbevelingen in dit rapport?

Het onderzoek geeft volgens het AB een goed beeld van de situatie en de oorzaken.

e) Hoe heeft het AB zich ervan overtuigt dat men nu alle problemen boven water heeft gekregen?

Er ligt een gedegen rapport dat een goed beeld geeft van de situatie en de oorzaken. We weten helaas nog niet of daarmee werkelijk alle aandachtspunten boven water zijn. Recent is bijvoorbeeld gebleken dat de adempluchtopparatuur technisch afgeschreven was maar economisch nog een paar jaar mee moet. De directeur die eind januari aangetreden is, wil de organisatie z.s.m. 'in control' hebben maar is zich bewust van een aantal grote financiële risico's, onder meer ten aanzien van demarcatie en RI&E.

Vraag 8 Financieel

a) Wat betekenen de geprognoseerde tekorten (€ 153.000,- hoger) financieel voor de gemeente Aalten in 2019? Aanvullende bezuiniging nodig?

Als het AB uiteindelijk deze nieuwe bedragen in de begroting verwerkt, dan zal de gemeente daar dekking voor moeten vinden. Maar er komt nog een zienswijze waarin de raden hun mening kunnen geven, waarna het AB een finale afweging zal moeten maken.

Ook zal er nog een discussie komen over het gewenste niveau van dienstverlening door de VNOG waarbij ook de raden inbreng zullen kunnen leveren.

b) In hoofdstuk 6.2 worden de risico's afgezet ten opzichte van de reserves.

We concluderen dat de S-ratio op Twente na het allerlaagste is maar ook dat er significante risico's niet meegewogen worden waar dat in andere veiligheidsregio's wel het geval is.

Wordt met deze "significante risico's" in de herziene begroting 2019-2020 wel rekening gehouden zodat deze voldoende prudent is?

De reparatievoorstellen voor 2019 monden uit in een begrotingswijziging 2019 en leiden niet tot een volledig herziene begroting. Wel staat voor 2019 een actualisering van het risicoregister op het programma en hierbij zal ook een relatie naar het weerstandsvermogen worden gelegd.

*De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:
Geen.*